

Lausunto kansallisen vesihuoltouudistuksen visiosta ja sen toimeenpano-ohjelman luonnoksesta

Kunnanhallitus 01.02.2021 § 25

Maa- ja metsätalousministeriö on lähettänyt kunnille lausuntopyynnön Kansallisen vesihuoltouudistuksen toimeenpano-ohjelmasta. Lausunto tulee antaa 8.2.2021 mennessä.

Hankkeella etsitään ratkaisuja Suomen vesihuollon uudistamisen ja toimintaympäristön muutosten ennakointiin. Ohjelmassa on seuraavia aihekokonaisuuksia:

- vesihuollon järjestämisvastuu
- vesihuoltolaitoksien julkinen omistus
- kestävä vesihuolto
- vesihuoltolaitosten rakennemuutos
- vesihuollon organisointitavat ja talouden säätely
- valvovien viranomaisten vastuu
- vesihuoltolaitosten varautuminen ja hallinnon jatkuvuus
- vesihuollon toiminta-alueet ja liittymisvelvollisuus
- hulevesien järjestämistapoja

Aiheita joihin lausunnossa tulisi kiinnittää huomiota:

1. Vesihuoltolaitosten omistaminen, mahdollinen kannanotto kunnan rooliin vesihuoltolaitosten omistajana. Kuntaliitto on pitänyt tärkeänä, että kunnat eivät luopuisi vesihuoltolaitoksissa omistajuuteen perustuvasta määräysvallastaan.
2. Vesihuoltolaitosten valvonnan järjestäminen. Uutena ulottuvuutena ehdotetaan talouden riippumatonta valvontaa - niin al- kuin ylihinnittelun osalta. Onko se tarpeen ja välttämätöntä? Miten se tulisi järjestää?
3. Kiinteistön vesihuoltolaitoksen verkostoon liittämisvelvollisuutta koskevan sääntelyn tarkistamistarve, erityisesti taajaman ulkopuolisilla vesihuoltolaitoksen toiminta-alueilla sekä toiminta alueiden määrittämisen ja supistamisen sääntely.
4. Hulevesien viemäroinnin järjestämisen hallinnolliset vaihtoehdot.
5. Vesihuoltolaitosten henkilöstön pätevyysvaatimusten tarve ja luonne.
6. Valtion rahoitustuki vesihuoltolaitosten yhdistymisvelvyyksiin ja digitalisaation edistämisinvestointeihin. Tarve ja laajuus.
7. Tilapäisen, kertaluonteisen ELY-keskusten hankkiman ja ohjaaman asiantuntija-avun tarjoaminen toiminnallisissa tai taloudellisissa haasteissa oleville pienille vesihuoltolaitoksille. Tarve, toteutustapa ja laajuus sekä kunnan rooli.
8. Kiertotalouden edistämistoimenpiteet vesihuollossa: millainen potentiaali ja mitä toimenpiteitä.

9. Mitä tärkeää uudistamisen ohjelmasta mielestänne puuttuu?

Ehdotus

Pyhännän kunnahallitus lausuu asiasta seuraavaa:

1. Pyhännän kunta pitää tärkeänä, että kunnat eivät luopuisi vesihuoltolaitoksissa omistajuuteen perustuvasta määräysvallasta.
2. Pyhännän kunta ehdottaa talouden riippumattonta valvontaa niin ali- ja ylihinnoittelun osalta. Omistajille ja hallituksille tulisi antaa velvotteita vastuulliseen hinnoitteluun.
3. Verkostoon liittymisvelvollisuusmääräyksiä tulisi tarkentaa.
4. Hulevesien järjestämisen eri tapojen hinnoittelua tulisi tarkentaa.
5. Vesihuoltolaitoksissa tulee olla pätevä ja ammattitaitoinen henkilöstö.
6. Kuntien korjausvelka on niin suuri, että vesihuoltoavutukset tulee palauttaa, että saadaan haja-alueella ja laajasti maaseudullakin olevat pitkät ja kustannuksiltaan kalliit vesijohdot peruskorjattua. Hankkeet myös työllistäisivät ja toisivat varmuutta vesilaitoksien toimintaan. Vesihuoltolaitosten yhdistämisselvityksiin ja digitaalisuuden kehittämiseen kunta suhtautuu myönteisesti.
7. Yhteistyö Ely-keskusten suuntaan tulee olla saumatonta jatkossakin.
8. Kiertotalouden edistämistoimenpiteitä kannatetaan.
9. Ohjelman keskeisenä fokuksena pitää olla se, miten vesihuollon korjausvelka kurotaan umpeen ja missä aikataulussa.

Päätös

Hyväksyttiin